

Máslo

Charakteristika

Máslo je mléčný tuk s emulgovanou vodní složkou, která obsahuje určité množství bílkovin, laktózy, minerálních látek a vitamínů (A, E, D).

Složení

- mléčný tuk
- bílkoviny
- mléčný cukr (laktóza)
- kyselina mléčná
- minerální látky
- vitamíny (A, E, D)
- voda

Výroba másla

Máslo se vyrábí z pasterované smetany o tučnosti 37–40 %.

1. Zrání smetany

- **Fyzikální zrání** – zchlazení smetany na 8 °C, částečné vykrystalizování tuku.
- **Biologické zrání** – zaočkování smetany smetanovým zákysem (v mlékárnách se moc nepoužívá).

2. Vlastní zpracování

Máslo se vyrábí **zpevňovacím způsobem**, kdy se smetana ve zmáselňovačce nejprve zpění a poté stlouká.

Zmáselňovač

- **Stloukací válec** – našlehává smetanu, v pění dochází ke koncentraci kuliček tuku, které se spojují ve větší celky = máselné zrno.
- **Odlučovač** – dochází k dalšímu shlukování máselného zrna a oddělení od podmáslí.
- **Hnětač** – máselné zrno se hněte a spojuje v souvislou máselnou hmotu, zároveň se upravuje obsah vody v másle.

Hotové máslo se formuje do hranolů o hmotnosti **125 g nebo 250 g** a balí do hliníkových fólií.

Význam ve výživě

- Nejrozšířenější a nejpoužívanější živočišný tuk.
- Snadno stravitelné.
- Má příjemnou chuť, vůni a barvu.
- Snadno se roztírá.
- Nevýhodou je krátká trvanlivost.

Význam v cukrářské výrobě

Máslo je klíčovou surovinou pro:

- **Krémy a náplně**
- **Těsta, korpusy a pečené výrobky** – slouží jako pojivo nebo obohacuje výrobky o tukový podíl.

Skladování

- Skladuje se v čistých, chlazených prostorech do **6 °C**.
- Nesmí být skladováno se silně aromatickými surovinami (přijímá pachy).
- **Čerstvé máslo** – skladovatelnost **20 dnů** od výroby.
- **Zmrazené máslo** – skladovatelnost **2 roky**.

Druhy másla

Druh másla	Obsah tuku
Čerstvé a stolní máslo	min. 80 %
Máslo se smetanovým zákysem	min. 75 %
Máslo se sníženým obsahem tuku	min. 60 %
Máslo s nízkým obsahem tuku	min. 39 %
Pomazánkové (<i>nesmí se označovat jako máslo</i>)	min. 31 %